

VASTINE

PARKANON KAUPUNKI

ISONSAAREN RANTA-ASEMAKAAVAN MUUTOS

Isonsaaren ranta-asemakaavan muutos on ollut kaavaehdotuksena nähtävillä 29.1.-6.3.2025. Kaavaehdotuksesta saatiin yksi muistutus osalliselta nähtävilläolon aikana. Kaavaehdotuksesta saatiin viisi lausuntoa sekä yksi huomio. Kaavan laatijana olen tehnyt palautteelle vastineen.

Lausunto / muistutus	Kaavan laatijan vastine
Pirkanmaan liiton kommentti (19.2.2025): Teknisluonteisena täydennyksenä pyydän kuitenkin tarkistamaan kaavaselistusta siten, että Pirkanmaan elonkirjon ja energian vaihemaakuntakaavan laadintaprosessia koskeva kappale ja ote kaavakartasta päivitetään uudempaan tilanteeseen. Pirkanmaan vaihemaakuntakaavan ehdotus oli julkisesti nähtävillä 1.11-1.12.2024. Muistutuksia tuli yhteensä yli 300. Maakuntahallitus antoi 17.2.2025 vastineensa kaavaehdotuksesta saatuihin muistutuksiin. Tavoitteena on, että maakuntavaltuusto voi hyväksyä valmiin vaihemaakuntakaavan huhtikuussa 2025.	Täydennetään kaavaselistusta vaihemaakuntakaavaehdotuksella.
Pirkanmaan maakuntamuseon lausunto (3.2.2025): Pirkanmaan maakuntamuseolta pyydetään lausuntoa otoskossa mainitusta hankkeesta. Alueellinen vastuumuseo on tutustunut hankkeen aineistoon ja toteaa, ettei sillä ole asiasta huomautettavaa.	Merkitään tiedoksi.
Parkanon rakennus- ja ympäristölautakunnan lausunto (5.3.2025): Uimaranta-alueella ei tule kaavoittaa lomarakennuspaikaksi. Uimaranta-alue on vilkkaassa käytössä. Kaavaehdotusta ei hyväksytä.	Merkitään tiedoksi.
Luoteis-Pirkanmaan alueellisen vesienhoitoryhmän lausunto (5.3.2025): Ryhmän viimeisin kokous pidettiin 5.3. 2025 Parkanossa. Kokous keskusteli yhtenä osallistujien esittämänä asiana Parkanon kaupungin tekemän kaavaehdotuksen vapaaehtoisuudelle mahdollisesti aiheutuvista kielteisistä seurauksista. Parkanon kaupunki on kaavoittamassa Vuorijärven uimarantakiinteistöä, joka on mahdollistanut vesienhoidolliset toimet Vuorijärvellä, kuten niittokaluston pääsyn järvelle, niittojätteen noston pois järvestä ja kalaistutukset järveen. Mikäli kaavan myötä uimaranta poistuu, estyy myös Vuorijärven jatkokunnostus. Luoteis-Pirkanmaan alueellinen vesienhoitoryhmä vetoaa Parkanon kaupunkiin uimarannan säilymisen puolesta.	Kaavaluonnosvaiheen vastineessa todetusti Parkanon kaupunki pyrkii tarvittaessa löytämään vaihtoehtoisen ratkaisun venelaskupaikalle. Veneenlaskupaikka mahdollistaa mm. hoitotoimet alueella jatkossakin.

Lausunto / muistutus	Kaavan laatijan vastine
Kokous toivoo Parkanon kaupungin kiinnittävän erityistä huomiota siihen, miten kaupunki tukee vesienhoidon toimijoita alueellaan. Kokouksessa käydyssä keskustelussa nostettiin esiin vapaaehtoistyön vaativuus. Tuloksellinen vesienhoito vaatii pitkäjänteistä sitoutumista. Vesienhoidon rahoitus vaatii omaa varainhankintaa ja toteutus esisuunnittelua, talkootyötä ja sitoutumista. Vesienhoidolla tuotetaan kuitenkin paljon laajempia hyötyjä kuin ne suorat hyödyt, mitä vesienhoidon vapaaehtoiset saavat mahdollisesti juuri virkistyskäytön ja vesien tilan parantumisen tai vesientilan heikentymisen ehkäisemiseksi tehdyssä työssä. Kokous näkee, että vapaaehtoinen vesienhoito on yleishyödyllistä elinympäristön puolesta tehtävää työtä. Kokous arvostaa Vuorijärven puolesta talkootyötä tehneiden suurta ja pitkäaikaista työpanosta ja haluaa tukea heitä kannanotollaan. Toivomme, että Parkanon kaupunki ei tee sellaisia päätöksiä, joiden myötä asianomaisten motivaatio pitkäjänteisen työn tekemiseksi vaikeutuu, katkeaa tai jopa loppuu kokonaan.	Merkitään tiedoksi.
Vuorijärven kalastuskunnan lausunto (17.2.2025): Vuorijärven kalastuskunnan näkökulmasta kiinteistöllä 581-437-1-54 sijaitsevan uimarannan hävittäminen ja alueen hyödyntäminen yhden loma-asunnon rakentamiseen vaikuttaa kohtuuttomalta. Vuorijärven kalastuskunta on toteuttanut vuodesta 2003 lähtien tasaisin välein kunnostustöitä suurelta osin talkootöinä ja näin on saatu järven tila pidettyä kohtuullisena. Uimaranta on ollut järven ainoa paikka, josta on saanut laskettua vesille ruoppauskaluston sekä järven niittoon käytettävän niittoveneen. Lisäksi kalojen istutus on tapahtunut kyseisen uimarannan kohdalta. Istutus on toteutettu niin, että kalanpoikaset on laskettu putkea pitkin järveen ja uimaranta on ollut järven ainoa kohta, jossa istutuskaluston on saanut ajettua riittävän lähelle vesirajaa. Toisena näkökulmaa on ammatti- sekä vapaa-ajan veneiden lasku, johon uimaranta on myös ollut Vuorijärven ainoa paikka. Ammattikalastukseen liittyy erityisesti teho- kalastus, jolla järven kalakanta pidetään oikeanlaisena. Lisäksi järvi on houkutellut viime vuosina yhä enemmän vapaa-ajan kalastajia, koska järveä on kunnostettu säännöllisesti ja järven tila on saatu pidettyä kohtuullisena. Parkanon kaupungin vedenottamo sijaitsee myös Vuorijärvellä ja järven veden laadulla on suora vaikutus jaettavan veden laatuun. Kaavoittamalla kyseinen ranta yhden loma-asunnon rakentamiseen, viedään kalastuskunnalta mahdollisuus pitää yllä Vuorijärven kovalla työllä saavutettua nykytilaa. Järven nykytila lähtee väistämättä heikkenemään, jonka vuoksi myös veden laatu heikkenee sekä järven umpeen kasvittuminen pääsee etenemään kiihtyvästi. Tämä johtaa väistämättä myös kaupungin vedenottamon veden laadun heikkenemiseen sekä koko järven kiinteistöjen arvon pudotukseen. Lisäksi kalakanta ja elinolat järvestä pääsevät heikkenemään. Edellä mainittujen seikkojen vuoksi kaavamuutoksella tulee olemaan merkittäviä ympäristövaikutuksia, joita ei ole	Kaavaluonnosvaiheen vastineessa todetusti Parkanon kaupunki pyrkii tarvittaessa löytämään vaihtoehtoisen ratkaisun venelaskupaikalle. On kuitenkin hyvä huomioida, että alue on voimassa olevan kaavan mukaisesti rakennettu uimaranta-alueena, eikä sitä ole tarkoitettu veneiden laskuun. Kaavan yleisten määräysten mukaan alue sijaitsee veden hankintaan soveltuvalla pohjavesialueella, jolla ei sallita pohjaveden laatua tai määrää vaarantavia toimenpiteitä. Alueella rakentamista ja muuta maankäyttöä saattavat rajoittaa ympäristönsuojelun mukainen pohjaveden pilaamiskielto sekä vesilain säädökset hankkeiden luvanvaraisuudesta. Rakennukset on perustettava niin, ettei rakentaminen vaikuta pohjaveden korkeuteen eikä virtauksiin.

Lausunto / muistutus	Kaavan laatijan vastine
nyt otettu huomioon kaavaa laadittaessa. Kehotamme siis asianomaisia tutustumaan kyseiseen asiaan ja harkitsemaan uudestaan kaavan vahvistamista.	Kaavassa annettuja määräyksiä noudattamalla tuleva rakentaminen ei aiheuta vaaraa pohjavesien määrälle tai laadulle.
Suomen luonnonsuojeluliiton Ylä-Satakunnan ympäristöyhdistys ry:n lausunto (6.3.2025): Ylä-Satakunnan ympäristöyhdistys on tutustunut kuultavana olevaan kaava-aineistoon ja vastustaa muistutuksellaan voimassa olevan rantakaavan mukaisesta uimaranta- alueesta luopumista seuraavista syistä. 1. Kaavoituksella eli maankäytön suunnittelulla ohjataan yhdyskunnan rakenteen, liikennejärjestelmän, viherverkon ja hyvän elinympäristön kehittämistä. Uuden alueiden käytön lain tavoitteena on järjestää alueiden käyttö ja rakentaminen niin, että siinä luodaan edellytykset hyvälle elinympäristölle sekä edistetään ekologisesti, taloudellisesti, sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävä kehitystä. 2. § 5. momentin 1 mukaisesti alueiden käytön suunnittelulla edistetään turvallisen, terveellisen, viihtyisän, sosiaalisesti toimivan ja eri väestöryhmien, kuten lasten, vanhusten ja vammaisten, tarpeet tyydyttävän elin- ja toimintaympäristön luomista; momentin 4 mukaisesti luonnon monimuotoisuuden ja muiden luonnonarvojen säilymistä; momentin 5 mukaisesti ympäristönsuojelua ja ympäristöhaittojen ehkäisemistä; 3. § 73 momentin mukaisesti rantakaava- alueella on katsottava, että luonnonsuojelu, maisema-arvot, virkistystarpeet, vesiensuojelu ja vesihuollon järjestäminen sekä vesistön, maaston ja luonnon ominaispiirteet otetaan muutoinkin huomioon ja että ranta-alueille jää riittävästi yhtenäistä rakentamatonta aluetta. 4. Luonnonsuojelulain § 11 mukaisesti kunnan tulee edistää luonnon monimuotoisuuden suojelua sekä maisemasuojelua alueellaan. 5. Kunnille kuuluu paikallinen vastuu vesiensuojelun edistämisestä ja valvonnasta, joista säädetään sekä vesilaissa että ympäristönsuojelulaissa. Perustelut Kaavojen sisältövaatimuksia koskevia säännöksiä, jotka turvaavat kaavojen ympäristön kannalta tärkeän laatutason, ei ole vuodenvaihteessa 2025 voimaantulleessa lakiuudistuksessa muutettu. Kaavoituksen sujuvoittamista koskevilla muutoksilla on pyritty tukemaan suunnitelmallista alueiden käyttöä ja sitä kautta kestävä kehitystä. Katsomme, että vaikka alueidenkäytön laki on kaavoitusprosessin aikana uudistunut, sen sisältö ei kuitenkaan sisältövaatimuksien olennaisilta osiltaan eroa prosessin alkaessa voimassa olleeseen lakiin tai siihen lakiin verraten, johon päätöksenteko nojaa. Tavoite luonnon monimuotoisuuden ja muiden luonnonarvojen säilymisestä, ympäristönsuojelusta ja ympäristöhaittojen ehkäisemistä sisältyvät myös luonnonsuojelulain mukaiseen pykälään 11.	Kaavamuutos on käynnistetty ennen 2025 vuoden lakimuutosta. Alueelta on kaavatyön yhteydessä laadittu myös luontoselvitys, joka on sisältänyt luontotyyppi- ja kasvillisuuskartoituksen, liito-ora-

Lausunto / muistutus	Kaavan laatijan vastine
Virkistyskäyttö: Vuorijärven rantaan varattu uimaranta on palvellut kaupungin asukkaita omaehtoisena virkistyspaikkana, jonka merkitystä ei tule vähätellä. Ranta on ollut saavutettava, se suuntautuu Vuorijärven Isosaaren länsipuolelle ranta-alueelle, joka on ollut sopiva monen ikäisen käyttäjän tarpeisiin. Se liittyy monen omaehtoisen liikujan reitille. Ranta on sisällytetty myös LH-Geopark- retkeilykohteisiin ja polkupyöräillen saavutettavaksi kohteeksi. Korvaavia ranta-alueita ei alueella ole. Järvialue itsessään on myös monen virkistyskäyttäjän, veneilijän tai kalastajan käyttämä alue, jonka menetys koskee useita käyttäjäryhmiä. Ranta-alueen läheisyydessä säilytetyt veneet ovat uimarannan vieressä alueella, joka mahdollistaa myös eri-ikäisille ja erikuntoisille ja eri tavoin liikuntakyvyn rajoittamille henkilöille pääsyn vesille. Vaikeakulkuiset rannat ovat esimerkiksi ikääntyneiden kohdalla merkittävästi virkistyskäyttöä vaikeuttava asia. Vesienhoidolliset syyt Vuorijärven virkistyskäyttäjät ovat jo vuosikymmeniä huolehtineet Vuorijärven vesienhoidosta. Ranta-asema-kaavan mukaiselle rakentamattomalle uimarannalle osoitettu loma-asuntojen korttelialue estää rannan käytön niihin vesienhoidon tarpeisiin, joihin rannankäytön edelleen mahdollistaminen on välttämätön edellytys. Paikallisesti merkittävä Vuorijärven läpi kulkeva n. 1,3 km pituinen Isonsaaren harjukso käsittää kapean niemmen ja kaksi saarta ja on maisemallisesti kaunis. Isosaaren harjukson maaperä on soraa ja hiekkaa. Isosaaren uimarannan alueella sijaitsee sisävesien luonnontilainen hiekkaranta, joka on luontotyyppinä uhanalainen. Ranta on säilynyt avoimena, ja sen veden yläpuolinen ranta kuitenkin hiekkarannoille tyypillisesti kasvittuneena. Avoimuuden säilymistä on edistänyt kohtuullinen rannankäyttö ja vesialueen hoito. Vuorijärven tilan heikentymisen vaara on edellyttänyt melko säännöllistä niittoa. Niitto on hoitunut virkistyskäyttäjien yhteisinä ponnistuksina. Niitto on ollut välttämätöntä riittävän vapaan vesialan säilyttämiseksi ja pohjaan kertyvän kasviaineksen vähentämiseksi ja vesilintujen elinympäristön parantamiseksi. Vesilinnut ja kahlajaat tarvitsevat myös riittävässä määrin vapaata vesipintaa. Niitto hillitsee niin ikään ilmastonmuutoksen vaikutusta ja kuormituksen aiheuttamaa vesien samentumista tummumista. Se parantaa myös järven elinympäristön eliörakennetta ja ravintoverkkojen elinolosuhteita. Niiton tarpeellisuutta ja niiton tekemättä jättämisen seurauksista voi vetää johtopäätöksiä mm seuraavaa kartta-pohjaa tarkastellen ja vertaamalla tilannetta muihin alueemme järviin. Jotta niittokalusto saadaan vesille, tulee sitä kuljettavalle autolle oltava riittävästi tilaa. Rannan tulee olla myös riittävän tasainen ja vesisyvyys siten, että kaluston siirto veteen onnistuu. Myös niittojätteen kerääminen edellyttää tilaa. Kaupungin omistaman rannan käyttö vesienhoidon toimiin on pitänyt myös Vuorijärven hiekkapohjaista	vakartoituksen sekä uhanalaisten, silmälläpidettävien ja EU:n luontodirektiivin II ja IV a -liitteiden lajien esiintymien selvityksen. Kaavamuutoksessa osa alueesta säilyy jatkossakin lähivirkistysalueena. Kaupunki on luonnosvaiheen vastineessa todetusti luvannut pyrkiä löytämään vaihtoehtoisen ratkaisun veneenlaskupaikalle. On kuitenkin hyvä huomioida, että alue on voimassa olevan kaavan mukaisesti rakennettu uimaranta-alueena, eikä sitä ole tarkoitettu veneiden laskuun. Parkanon kaupungin alueella on runsaasti kaupungin ylläpitämiä uimarantoja, jotka ovat eri väestöryhmien kannalta hyvin saavutettavissa.

Lausunto / muistutus	Kaavan laatijan vastine
uimarantaa avoimena eikä vastuullinen talkootyötä edellyttänyt toiminta ole vahingoittanut tie- tai ranta-alueita. Vuorijärven kalastoa on hoidettu istutuksin. Kalastonhoito ja istukkaiden veteen laskeminen tapahtuu kuljetusautosta laskettavaa letkua pitkin. Suhteellisen raskaan auton tulee päästä rantaan sellaiselle etäisyydelle, että lasku järviveteen onnistuu. Autolle on kyseisellä rannalla ollut riittävästi tilaa. Se on päässyt rantaveden tuntuun ja se on pystytty kääntämään. Lisäksi paikka Vuorijärven Isonsaaren rannassa sijaitsee alueella, jossa kyseiset hoitotoimenpiteet eivät ole häirinneet muuta vapaa-ajan asutusta tai rikkonut piha-alueita. Vesiensuojelun velvoitteet Vapaaehtoisvoimin toteutetut yleishyödylliset Vuorijärven kunnostushankkeet ovat olleet merkittävä panostus sekä Parkanon kaupungin vastuulla olevan vesiensuojelun että vesienhoidon toteuttamiseksi sekä kaupunkilaisten, alueen vapaa-ajan asukkaiden, vapaa-ajan ympäristön ja järven parhaaksi. Emme pidä oikeana politiikkana, että kaupunki "kiittää" tehdystä pitkäaikaisesta työstä suunnitellulla tavalla ja estää tai merkittävästi vaikeuttaa jatkossa Vuorijärven pitkäjänteistä vesienhoitoa. Vuorijärven ympäristö vapaa-ajan virkistyskohteena koee myös muulla tavoin maisemallisia menetyksiä, mikäli kaikki uusiutuvan energian hankkeet toteutuvat. Ei ole syytä heikentää tilannetta edelleen estämällä järvi-alueella tehtäviä toimia, varsinkaan kun kaupungilla tuskin on suunnitelmia korvata tehtyä työtä omana työnään. Vapaaehtoistoimin on pitkään korjattu valuma-alueelta peräisin olevan kuormituksen jälkiä. Kiinnitämme huomiota myös siihen, että tehdyt vesienhoidon toimenpiteet ovat omalta osaltaan parantaneet myös Vuorijärven vedenottamon ympäristöä ja varmista ne siten vedenottoa alueella, jossa pohjaveteen sekoittuu myös järvestä suodattuvia vesiä. Parkanon kaupungin tulee varata omaehtoiseen virkistykseen ja vesillä liikkumiseen soveltuvia alueita kylien ja kaupunkien asukkaille eri puolilla siten, että niiden saavuttamiseksi ei synny kohtuuttoman pitkiä matkoja tai etäisyyksiä kuljettavaksi. Veneet tarvitsevat paikan, useat ikääntyvät kalastajat rannan, josta veneeseen voi vielä nousta ja järven, josta saa kalaa ja jossa voi nauttia myös talvisesta järviluonnosta, pilkkiä ja liikkua jäällä. Hyvästä elinympäristöstä ja lähielinympäristöstä tulee voida nauttia myös kaupungin omistamilla alueilla ja siten kaupunkilaisten yhteisessä omistuksessa olevilla rannoilla ja järvi-alueilla ja kaupungin tulee päätöksenteos- saan tukea hyvän elinympäristön säilymistä.	Kaupungin omistamia rantaan rajoittuvia alueita säilyy jatkossakin sekä kaava-alueen pohjoisosassa osoitettavalla lähivirkistysalueella että kaava-alueen välittömässä läheisyydessä sen itäpuolella, voimassa olevan ranta-asemakaavan mukaisella venevalkamalla. Ensisijaisesti vaihtoehtoisen veneenlaskupaikan toteuttamista tutkitaan tälle alueelle. Alueen läheisyydessä käynnissä oleville uusiutuvan energian hankkeille tutkitaan erilaisia toteuttamisvaihtoehtoja, joista osassa vaihtoehtoja voimalat sijoittuisivat kauemmas Vuorijärvestä. Maisemallisia vaikutuksia ei voida vielä todeta. Kaupungin ei ole tarkoitus estää järvellä tehtäviä toimia, vaan tutkia vaihtoehtoja järvelle pääsyyn toista reittiä.

Lausunto / muistutus	Kaavan laatijan vastine
Yksityishenkilön muistutus (4.3.2025): Rajanaapurina ja Vanhatalo 1:55 emätilan omistajana suhtaudun kielteisesti esitettyyn ranta-asemakaavan muutokseen. Nosto Consulting Oy:n tekemässä kaavamuutoksessa todetaan alueen rakennettavuuden olevan hyvä. Suunnittelun alueen eteläpäässä maaperästä löytyy liejusavea matalan hiekkakerroksen alta. Kaavamuutoksen laatijat eivät ehkä ole tehneet tarkempaa maaperätutkimusta, josta tämä olisi selvinnyt. Rakentaminen tälle alueelle, jota muutos koskee, on haasteellista ja vaatii runsaasti maastonmuokkausta. Näin ollen alueen maanmuokkaus on vaaraksi pohjavesialueelle. Muutoksessa ei ole otettu huomioon Vuorijärven vedenpinnan vaihtelua, joka voi olla yli metrin luokkaa. Vedenpinnan ylimmällä tasolla ollessa kaventu rakentamiseen hyödynnettävä ala huomattavasti ja edellyttäisi voimakasta maaperän profiilin muokkausta. Tällainen toiminta kapealla tontilla ei ole hyväksyttävää luontoarvojen kannalta. Kaavamuutoksessa on myös vaatimus mahdollisen loma-asunnon liittämisestä rakennettuun jätevesiverkkoon. Parkanon Vesi Oy:llä ei ole sopimusta verkoston ja lietesäiliön maa-alueen käytöstä Vanhatalo 1:55 tilan kanssa. Kaavamuutoksessa muodostuvan rantatontin muoto ja sijainti vilkasliikenteisen venevalkaman vieressä ei vastaa odotuksia rauhallista loma-asuntoa etsiville. Kaavamuutosalue on ollut merkittävä virkistysalue kaupungin asukkaille. Rauhallinen, matalarantainen uimaranta on ollut suosittu lapsiperheille vuosikymmenten ajan. On erikoista, että lapsiystävällisyyttä markkinoiva ja nuoria perheitä toivova kaupunki on poistamassa tämän virkistysmahdollisuuden asukkailtaan. Kaavan muutoksessa sanotaan jäävän pohjoispään virkistysaluetta. Se ei kuitenkaan vastaa suunnitellun alueen eteläpään rantaa. Nykyisen uimarannan poistuminen yleisestä käytöstä estää ympärivuotisen järvelle pääsyn ja alueen runsas käyttö siirtyy yksityisalueille ja tiealueelle.	Kaavaluonnosvaiheen vastineessa todetusti Geologian tutkimuskeskuksen aineistojen perusteella maaperä on hiekkamoreenia ja maapeitepaksuus 30 metriä. Tarkemmat pohjatutkimukset laaditaan rakentamislupavaiheessa. Kaavan yleisten määräysten mukaan rakennukset on perustettava niin, ettei rakentaminen vaikuta pohjaveden korkeuteen tai virtauksiin. Alueella on voimassa myös pohjaveden pilaamiskielto. Pohjavesialueen hydrologisen kuvauksen mukaan harjumuodostuma on ainekseltaan soraa ja hiekkaa, paikoin maa-alue on kivistä. Harjun lievealueet ovat hiekkaa ja silttiä. Harjun soraiset kerrokset ovat paksuja ja yhtenäisiä, mikä vuoksi harjun vedenjohtavuus on hyvä. Kaavamuutoksessa on otettu huomioon Vuorijärven keskivedenkorkeus sekä pohjaveden korkeus asettamalla kosteudelle arille rakenteille alimman rakennustason +145,25 (N2000). Korkeustaso on myös pohjaveden pinnankorkeuden yläpuolella. Tarkemman suunnittelun yhteydessä on varmistettava, ettei tuleva rakentaminen aiheuta vaaraa pohjavesille. Parkanon Vesi Oy on luonnosvaiheen lausunnossaan todennut, että ranta-asemakaavan muutoksella syntyvät korttelialueet on liitettävä alueelle vuonna 2022 rakennettuun vesi- ja viemärihuoltoon.

Turussa 9.4.2025

Nosto Consulting Oy

Pasi Lappalainen
dipl.ins. YKS 742